

## Велики петак

Након што га је Јуда издао и што су га током ноћи ухватили, јеврејски првосвештеници и народне старешине предадоше Исуса Понтију Пилату, која опра руке и, док је светина викала: „Распрни га, распни“ (Јн. 19, 6), даде да га ишибају и разапну. Онда му обукоше пурпурни огртач, ставише на главу трнов венац и поплуваше. Изнео је свој крст на Голготу, где су га на њега разапели, заједно са два разбојника. „А стајаху код Исусова крста мати његова, и сестра и матере његове Марија Клеопова, и Марија Магдалина“ (Јн. 19, 25), а од ученика само Јован Богослов. У 3 сата поподне Исус испусти дух свој, а Сунце се помрачи, земља затресе и храмовна завеса исцепа. Тело му узе Јосиф из Ариматеје и положи у гроб.

## Holy Friday

Holy and Great Friday is observed as a strict fast, and adult Orthodox Christians are expected to abstain from all food and drink the entire day to the extent that their health permits. "On this Holy day neither a meal is offered nor do we eat on this day of the crucifixion. If someone is unable or has become very old [or is] unable to fast, he may be given bread and water after sunset. In this way we come to the holy commandment of the Holy Apostles not to eat on Great Friday.

**Како се фарбају јаја?** Домаћица се најпре прекрсти и помоли Богу, затим у суд са водом, у коме ће кувати и фарбати јаја, додаје мало освећене водиче која је освећена у току васкршњег поста. На шпорету ври вода са бојом (варзиллом), домаћица у њега спушта јаја, пазећи да равномерно буду обојена, а деца обигравају око матере, и броје свежје офарбана јаја, чији број расте свакога часа.

Прво обојено јаје, оставља се на страну до идућег Васкрса и зове се "чуваркућа". Пре фарбања јаја се могу "шарати". Наиме, са растопљеним воском и пером за писање, или нечим сличним, на јаје се наноси топљени восак. Најпре се перо загреје на пламену свеће, па се онако вруће умаче у восак, а потом се воском по јајету пише и црта. Пошто восак не прима боју, после, приликом фарбања, на јајету остају беле нацртане фигурице и слова. На јајету се обично пише Х. В. и В. В. (Христос Васкрсе и Ваистину Васкрсе), цртају крстићи, цветићи и друге лепе фигурице.

Захваљујемо  
се нашој  
деци Николи  
и Зори  
Божичковић  
и њиховој  
учитељици  
Кристини  
Ракић што  
су читали  
Апостол у  
Цветну  
Недељу



## Велика субота

У суботу по распећу, дођоше првосвештеници и фарисеји код Пилата да траже од њега да постави стражу испред Христовог гроба. Ово су урадили зато што су се плашили да ће неко од Христових ученика украсти Његово Тело, и тако ће народ поверовати да је Исус васкрсао, као што је и најављивао, "Послије три дана устаћу" (Мт. 27, 63). „Рече им Пилат: Имате стражу, идите те утврдите како знате. А они отишавши утврдише гроб са стражом и запечатише камен“ (Мт. 27, 65-66). На Велику Суботу, телом у гробу, а душом у Аду, Христос је разрушио врата пакла. Смрт која је до тада владала над преминулим душама, побегла је од Спаситеља. Тада је Господ душе праведника из ада увео у рајска насеља.

## Holy Saturday

In Eastern Orthodoxy this day, known as Holy and Great Saturday, is on this day that Christ "rested" physically in the tomb. But it is also believed that it was on this day he performed in spirit the Harrowing of Hell and raised up to Paradise those held captive there. Therefore, at the main liturgical celebration, a vespereal Divine Liturgy of St. Basil the Great, the hangings, altar cloths, and vestments are changed from black to white prior to the Gospel reading, and in the Greek tradition the clergy strew laurel leaves and flower petals all over the church to symbolize the shattered gates and broken chains of hell. Great Lent was originally the period of catechesis for new converts in order to prepare them for baptism and chrismation on Easter. Prior to the composition of the current Paschal Vigil by St. John of Damascus this day's vespereal Liturgy was the main Easter celebration, and the traditional time to receive converts is still after the Vespereal Liturgy.

## Велика недеља

Ова недеља се зове још и Страсна седмица, у којој се слави успомена на издају, хватање (хапшење) и страдање Господа Исуса Христа. Ове седмице се у нашим храмовима врше посебна богослужења, и пожељно је да верници у њима редовно учествују. У овој недељи су најважнији празници Велики четвртак и Велики петак. На Велики четвртак служи се литургија светог Василија Великог, и тога дана је Господ установио свету тајну причешћа, зато је добро да се тога дана причестимо. На тај дан увече, читају се дванаест јеванђеља о страдању Христовом, и док се читају јеванђеља народ у цркви клечи. На Велики петак, када се слави успомена на Христово распеће, у нашим храмовима, поподне износи се плаштаница (платно на коме је приказано полагање Христово у гроб), коју верници целивају све до Васкрса Плаштаница се поставља на посебно украшен сто (гроб Христов), испред олтара. У неким нашим крајевима, обичај је да се верници после целивања плаштанице, провлаче испод стола на који је положена плаштаница.



По народном веровању приликом провлачења, треба се помолити Богу и помислити неку лепу жељу, и та жеља ће бити испуњена. Ове недеље црква заповеда најстрожи пост без рибе и уља. На Велики петак пожељно је ништа не јести све до изношења Плаштанице.



На Велики Четвртак увече на бденију сви присутни су добили мало вина и парче хлеба (погаче).

Погачу је приложио Милован Андонов са породицом. Слатко Вино приложио Милета Дамњановић са породицом



**Фарбање  
васкршњих јаја  
ВАСКРС 2021**

Зорка Деспинић,  
Драгица  
Шуњеварић, Гора  
Младеновић,  
Драгица Симић,  
Здравка Станишић  
и Дивна Лучић су  
одојиле јаја за  
Васкрс

Један од најлепших и најрадоснијих српских обичаја, који се није искоренио, чак ни у градовима, јесте фарбање јаја за Васкрс. Вредна домаћица, по устаљеној традицији, васкршња јаја боји (фарба) на **Велики Петак**, у дан када се, иначе, ништа друго не ради, већ су све наше мисли упућене на страшни догађај Христовог невиног страдања и понижења, од људи, на Голготи и Јерусалиму.



Хвала свима који су помогли да се уреди Христов Гроб: Зоран и Стеван Злојутро, Милан Мирковић, Павле Мајерле, Миливоје Драгутиновић и Марко Ивановић



**Милован Андонов**

